

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988,

בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל בין התאחדות ענף הקולנוע

בישראל ובתי הקולנוע החברים בה¹

1. פתח דבר

ביום 21 ביולי 2014 הונחה בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק"), להסדר שעניינו יוזמה מצד התאחדות ענף הקולנוע בישראל (להלן: "ההתאחדות") לקיים אירוע בשם "יום הקולנוע הישראלי".

לאחר שבחנתי את ההסדר הנזכר, כמו גם את השפעתו האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיוזגים, שוכנעתי כי בכפוף לתנאים בהם הותנתה החלטה זו הכבילות שבהסדר אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשווקים המושפעים מן ההסדר; כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה; וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו מצאתי כי ההסדר ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק, כפי שיפורט להלן.

2. ההסדר והצדדים לו

ההתאחדות הינה איגוד עסקי המאגד תחתיו בתי קולנוע הפועלים ברחבי המדינה. ההתאחדות אמונה על קידום האינטרסים של המתחרים בענף הקולנוע, בעלי אולמות קולנוע ומפיצי סרטי קולנוע.

על פי המידע שהוצג בפניי על ידי ההתאחדות, יזמה ההתאחדות, בשיתוף בתי הקולנוע החברים בה, קיומו של "יום קולנוע הישראלי", במסגרתו יוצעו לציבור למשך יום אחד כרטיסי קולנוע לסרטים ישראלים במחירים מוזלים אשר נקבעו מראש על ידי ההתאחדות. מטרתו של המיזם לעודד את הציבור לבקר בבתי הקולנוע ולצפות בסרטים ישראלים ולקדם את היצירה הישראלית תוך מתן אפשרות לציבור רחב ככל הניתן ליטול חלק ביום זה.

ביום 24.10.13 ערכה ההתאחדות מיזם דומה לזה שבפני בשם "יום הקולנוע" במסגרתו נמכרו כרטיסים לסרטים בכ-300 מסכים ברחבי הארץ. להסדר זה ניתן פטור מבעוד מועד² (להלן:

¹ הצדדים להסדר הינם התאחדות ענף הקולנוע בישראל ובתי הקולנוע החברים בה כמפורט להלן: לב אבן יהודה, ירושלים, עומר, רמת גן, שוהם, תל אביב (דיזנגוף ומנדרין); גלובוס אשדוד, אשקלון, באר שבע, ירושלים, כפר סבא, מודיעין, נהריה, נתניה, עפולה, קריית ביאליק; רב חן גבעתיים, הרצליה, ירושלים, מודיעין, קריית אונו, רחובות, תל אביב (גת ודיזנגוף); יס פלנט חיפה, ראשון לציון, רמת גן; סינמה סיטי ירושלים, ראשון לציון, רמת השרון; תיאטרון אילת; סינמטק דימונה; בית גבריאלי; חן רחובות; פארק רעננה; רענן עננה; מוזיאון תל אביב וסינמטק תל אביב.

"החלטת הפטור הקודמת". לגישת ההתאחדות יום זה קצר הצלחה רבה ומשך עשרות אלפי צופים. בהמשך לכך מבקשת ההתאחדות לערוך את "יום הקולנוע הישראלי" בשנת 2014 שגם במסגרתו יימכרו כרטיסים ב-10 ₪ בלבד. לקראת יום הקולנוע הנוכחי נרקם הסכם בין ההתאחדות לבין משרד התרבות והספורט (להלן: "המשרד") שעניינו השתתפות במימון יום הקולנוע ובהרחבת האולמות המשתתפים לשובים שבהם לא קיימים בתי קולנוע מסחריים וכן ביחס לכל בית קולנוע שיהיה מעוניין להצטרף להסדר.

כפי שהוסבר בהחלטת הפטור הקודמת, הסדר בין ההתאחדות לחבריה, במסגרתו מסכימים הצדדים על המחיר בו יוצעו כרטיסי קולנוע לציבור, מהווה הסדר כובל, שכן נקיטת פעולה מתואמת על ידי מתחרים שעניינה גביית מחיר אחיד מלקוחותיהם היא הסדר שיש בו כדי להפחית את התחרות ביניהם על המחיר, והדבר אף בא בגדרה של החזקה החלוטה הקבועה בסעיף 2(ב)(1) לחוק.³ בנוסף, יש בייזומו והפקתו של אירוע מן הסוג שבפניי משום שיתוף פעולה בין מתחרים אשר עשוי ליצור תנאים המקלים על פגיעה בתחרות. בשל חשש זה רואה הדין מיזמים משותפים בין מתחרים כהסדרים כובלים.⁴

3. השפעת ההסדר על התחרות

על השפעת ההסדר על התחרות פורט בהרחבה בהחלטת הפטור הקודמת. פעילותם של איגודים עסקיים כדוגמת ההתאחדות עשויה לשרת מטרות לגיטימיות בחיי המסחר והכלכלה אך היא עשויה גם לעורר חששות תחרותיים של ממש.⁵ מקור החשש התחרותי נעוץ באפשרות שהאיגוד העסקי ישמש כמסווה לפעילות מתואמת בין המתחרים או ישמש כאמצעי המקל על פעילות מתואמת כזו.

יחד עם זאת וכפי שפורט בהחלטת הפטור הקודמת ובהחלטה נוספת שעניינה דומה שקדמה לה,⁶ מדובר באירוע נקודתי הנמשך יום אחד אשר האפשרות כי תהא לו השפעה מתמשכת על התחרות בתחום נמוכה.

אולם, על רקע החשש מפני חסימת מתחרים שאינם חברים בהתאחדות הקולנוע מלהשתתף ביום זה נמצא כי יש מקום להתנות את מתן הפטור במתן אפשרות לכל בתי הקולנוע ליטול חלק ביוזמה זו. כמו כן, נמצא כי יש מקום לאפשר לבתי הקולנוע לגבות מחיר נמוך מזה שנקבע על ידי ההתאחדות. תנאים דומים נקבעו גם בהחלטת הפטור הקודמת.

נוסף על כך, הואיל וההתאחדות מרכזת את ההתקשרות מול המשרד ואף תהיה אחראית לתיאום הפעילות בין בתי הקולנוע לבין המשרד, לרבות איסוף נתוני מכירות מבתי הקולנוע השונים לשם

² החלטה בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר בין התאחדות ענף הקולנוע בישראל לבין בתי הקולנוע החברים בה, 500477 הגבלים עסקיים 2013.

³ ת"פ (מחוזי י-ם) 4016-06-12 מדינת ישראל נ' שוהם, פס' 41-42 (פורסם בנבו, 23.2.2014) (להלן: "פרשת שמאי הביטוח").

⁴ ראו למשל: החלטה לפי סעיף 14 לחוק בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר שהצדדים לו הם מקור ראשון המאוחד (הצופה) בע"מ וגלובס פבלישר עתונות (1983) בע"מ, 500320 הגבלים עסקיים 2013; והאסמכתאות שם.

⁵ ראו פרשת שמאי הביטוח, לעיל ה"ש 3 בפס' 41.

⁶ החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר בין בעלי בתי הקולנוע החברים בהתאחדות ענף הקולנוע בישראל, 3017214 הגבלים עסקיים 2003.

קביעת שיעור השתתפותו של המשרד במימון המיזם, מצאתי לנכון לקבוע תנאים שיבטיחו כי מידע זה לא ישמש לפגיעה בתחרות ולא יועבר בין חברי ההתאחדות.

בנסיבות אלו, מצאתי כי בכפוף לתנאים שלהלן ההסדר מושא החלטה זו אינו מעלה חשש לפגיעה של ממש בתחרות בשוק המושפע מן ההסדר ואני סבור כי עיקרו אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי אין בו משום כבילה שאינה נחוצה למימוש עיקרו של ההסדר, והכל בכפוף לתנאי שיפורט להלן.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ולהעניק את הפטור המבוקש, בכפוף לתנאים הבאים הבא:

1. הגדרות:

"ההתאחדות" – ההתאחדות ענף הקולנוע בישראל;

"יום הקולנוע הישראלי" – יום שיקבעו משרד התרבות והספורט וההתאחדות כיום

שבו בתי הקולנוע החברים בה יציעו כרטיסי קולנוע מוזלים לצפיה בסרטים ישראלים,

כמפורט בבקשת ההתאחדות מיום 2.7.2014.

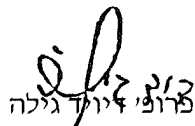
2. ההתאחדות והחברים בה יאפשרו לכל בית קולנוע המעוניין בכך, גם אם אינו חבר בהתאחדות, ליטול חלק ביום הקולנוע הישראלי באופן זהה לבתי הקולנוע החברים בהתאחדות.

3. ההתאחדות לא תמנע או תגביל בדרך אחרת בית קולנוע, בין שהוא חבר בה ובין שאינו חבר בה, מלגבות עבור כרטיסי קולנוע הנמכרים ביום הקולנוע הישראלי מחיר נמוך מזה שקבעה ההתאחדות.

4. כל פרסומי ההתאחדות לחברים בה בקשר עם יום הקולנוע הישראלי ינוסחו כך שיובהר כי בתי הקולנוע החברים בה רשאים לגבות מחיר נמוך מזה שנקבע על ידי ההתאחדות.

5. ההתאחדות לא תעביר לבתי הקולנוע המשתתפים ביום הקולנוע הישראלי או החברים בהתאחדות, במישרין או בעקיפין, כל מידע עסקי או אחר אשר אינו נדרש לשם ביצוע יום הקולנוע הישראלי. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, ההתאחדות לא תעביר לגורמים כאמור כל מידע בדבר כמות הצופים, הפדיון או המחירים ששולמו במהלך יום הקולנוע הישראלי.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

פרופ' ז'יב ז'יב

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ב' אלול תשע"ד

28 אוגוסט 2014